

**Жамбыл облысы әкімдігінің денсаулық
сақтау басқармасы «Жамбыл облыстық
жұқтырылған иммун тапшылығы
синдромының алдын алу және күрес
жүргізу орталығы» КМҚК
2026 жылғы 7 шілдедегі № 5 хаттамасына
қосымша**

**СЫБАЙЛАС ЖЕМҚОРЛЫҚҚА ҚАРСЫ ІС-ҚИМЫЛ ЖӨНІНДЕГІ
НҰСҚАУЛЫҚ**

**Жамбыл облысы әкімдігінің денсаулық сақтау басқармасы «Жамбыл
облыстық жүре пайда болған иммун тапшылығы синдромының алдын алу
және оған қарсы күрес орталығы» шаруашылық жүргізу құқығындағы
коммуналдық мемлекеттік кәсіпорнының**

Тараз 2026 жыл

Мазмұны

1-тарау. Жалпы ережелер

1.1 Қолдану аясы

1.2 Нормативтік сілтемелер

1.3 Терминдер мен анықтамалар

1.4 Жауапкершілік

1.5 Негізгі мақсаттар

2-тарау. Пара ұғымы

3-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру туралы шешім қабылдаған жағдайдағы Сіздің іс-әрекеттеріңіз

4-тарау. Сыбайлас жемқорлық сипатындағы жағдай туындаған кездегі қызметкерлердің іс-қимыл алгоритмі

5-тарау. Бағынысты қызметкерлердің сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылығы үшін басшылардың жауапкершілігі

6-тарау. Қорытынды ереже

1-тарау. Жалпы ережелер

1. Осы «Жамбыл облысы әкімдігі денсаулық сақтау басқармасының Жамбыл облыстық жүре пайда болған иммундық тапшылық синдромының алдын алу және оған қарсы күрес жөніндегі орталығы» ҚКМ (бұдан әрі – Кәсіпорын) сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулығы (бұдан әрі – Нұсқаулық) сыбайлас жемқорлық бағытындағы іс-әрекеттерге не жататынын айқындайды, сыбайлас жемқорлық сипатындағы жағдай туындаған кездегі қызметкерлердің іс-қимыл тәртібін белгілейді.

2. Осы Нұсқаулық Кәсіпорынның ішкі нормативтік құжаты болып табылады.

3. Осы Нұсқаулықта сипатталатын бизнес-процестің иесі Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызмет (бұдан әрі – СЖҚКҚ) болып табылады.

1.1 Қолдану аясы

4. Осы құжатпен Кәсіпорынның барлық құрылымдық бөлімшелері мен лауазымды тұлғалары танысуға және оны қолдануға міндетті.

5. Осы Нұсқаулықта келтірілген талаптар ең төменгі қажетті талаптар болып табылады және олар нақты жағдай үшін толық таусылған және/немесе шектеуші ретінде қарастырылмауы тиіс.

1.2 Нормативтік сілтемелер

6. Осы Нұсқаулық «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасының 2015 жылғы 18 қарашадағы Заңының 10-бабына, Қазақстан Республикасының Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі бекіткен Сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды әзірлеу жөніндегі әдістемелік ұсынымдарға сәйкес әзірленді.

1.3 Терминдер мен анықтамалар

7. Осы Нұсқаулықта мынадай терминдер мен анықтамалар пайдаланылады:

Сыбайлас жемқорлық – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдарға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың өздерінің лауазымдық (қызметтік) өкілеттіктерін және сонымен байланысты мүмкіндіктерін жеке өзі немесе делдалдар арқылы өздері үшін не үшінші тұлғалар үшін мүліктік (беймүліктік) игіліктер мен артықшылықтар алу немесе табу мақсатында заңсыз пайдалануы, сол сияқты осы адамдарды игіліктер мен артықшылықтар беру арқылы сатып алу;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл – сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл субъектілерінің өз өкілеттіктері шегінде сыбайлас жемқорлықтың алдын алу, соның ішінде қоғамда сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениетті қалыптастыру, сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтарды жасауға ықпал ететін себептер мен жағдайларды анықтау және жою, сондай-ақ сыбайлас

жемқорлық құқық бұзушылықтарды анықтау, жолын кесу, ашу, тергеу және олардың зардаптарын жою жөніндегі қызметі;

Коммерциялық сатып алу – коммерциялық немесе өзге де ұйымда басқару функцияларын орындайтын адамға, оның өз қызметтік жағдайын пайдаланғаны үшін, сондай-ақ сатып алуды жүзеге асыратын адамның мүддесі үшін қызметі бойынша жалпы қамқорлығы немесе бетімен жіберушілігі үшін ақшаны, бағалы қағаздарды немесе өзге де мүлікті заңсыз беру, сол сияқты оған мүліктік сипаттағы қызметтерді заңсыз көрсету;

Лауазымды адам – тұрақты, уақытша немесе арнайы өкілеттік бойынша билік өкілінің функцияларын жүзеге асыратын не мемлекеттік органдарда, жергілікті өзін-өзі басқару органдарында, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, басқа да әскерлері мен әскери құралымдарында ұйымдық-өкімдік немесе әкімшілік-шаруашылық функцияларды орындайтын адам;

Мүдделер қақтығысы – жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамдардың, мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамдардың, оларға теңестірілген адамдардың, лауазымды адамдардың жеке мүдделері мен олардың лауазымдық өкілеттіктері арасындағы қайшылық, бұл ретте аталған адамдардың жеке мүдделері олардың өз лауазымдық міндеттерін орындамауына және (немесе) тиісінше орындамауына әкеп соғуы мүмкін;

Пара – мемлекеттік функцияларды орындауға уәкілеттік берілген адамның не оған теңестірілген адамның, не жауапты мемлекеттік лауазымды атқаратын адамның, не лауазымды адамның, сол сияқты шет мемлекеттің немесе халықаралық ұйымның лауазымды адамының жеке өзі немесе делдал арқылы алатын ақшасы, бағалы қағаздары, өзге де мүлкі, мүлікке құқығы немесе мүліктік сипаттағы пайдасы;

Пара бопсалау – адамның пара берушінің немесе ол өкілдік ететін адамдардың заңды мүдделеріне зиян келтіруі мүмкін әрекеттерді жасау қатарымен пара талап етуі, не құқық қорғау процестері үшін зиянды зардаптардың алдын алу мақсатында оны пара беруге мәжбүр ететіндей жағдайларды қасақана жасау.

1.4 Жауаптылық

8. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет *(немесе СЖҚК)*

- осы Нұсқаулықта сипатталатын бизнес-процестердің жұмыс істеуі, оның тиімділігіне уақтылы әрі сапалы мониторинг жүргізу және бағалау;

- осы Нұсқаулықты уақтылы әзірлеу және өзектендіру (жаңарту) үшін жауапты болады;

9. Кәсіпорынның барлық қызметкерлері:

- сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың талаптарын білуге және сақтауға;

- Кәсіпорын қызметкерлері арасында өздеріне мәлім болған сыбайлас жемқорлық фактілері туралы Кәсіпорын басшылығын немесе уәкілетті тұлғаны, соның ішінде сенім телефоны арқылы дереу хабардар етуге міндетті.

1.5 Негізгі мақсаттар

10. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулықтың мақсаты Кәсіпорындағы сыбайлас жемқорлықты жою болып табылады.

2-тарау. Пара ұғымы

11. Қазақстан Республикасында пара алу және пара беру бойынша әрекеттер заңсыз болып табылады және Қылмыстық кодекстің, сондай-ақ Әкімшілік құқық бұзушылық туралы кодекстің қолданысына жатады.

Ақша түріндегі мүліктік пайда, материалдық сипаттағы қызметтер көрсету лауазымды адамның туыстары мен жақындарына оның келісімімен ұсынылған жағдайларда немесе егер ол бұған қарсы болмаса және өз қызметтік өкілеттіктерін пара берушінің пайдасына пайдаланса, лауазымды адамның әрекеттері пара алу деп білінуге (квалификациялануға) тиіс.

Қазақстан Республикасында қолданыстағы заңнамаға сәйкес, ақшамен, бағалы қағаздармен қатар өтеусіз көрсетілетін, бірақ ақысы төленуге тиіс мүліктік сипаттағы пайдалар (туристік жолдамалар беру, пәтерді жөндеу, саяжай салу және т.б.) параның және коммерциялық сатып алудың нысанасы болуы мүмкін.

Мүліктік сипаттағы пайда деп, атап айтқанда, берілетін мүліктің, жекешелендірілетін объектілердің құнын төмендетуді, жалдау төлемдерін, банктік қарыздарды пайдаланғаны үшін пайыздық мөлшерлемелерді азайтуды түсіну керек.

12. Пара алу және пара беру – бұл бір қылмыстық модельдің екі өзара байланысты жағы, егер пара туралы сөз болса, бұл параны алатын адам (пара алушы) және оны беретін адам (пара беруші) бар екенін білдіреді.

13. Пара алу – әсіресе адамдар тобы жасаған немесе бопсалаушылықпен ұласқан жағдайда ең қауіпті лауазымдық қылмыстардың бірі, ол лауазымды адамның заңды немесе заңсыз әрекеттері (әрекетсіздігі) үшін артықшылықтар мен пайда алуынан көрінеді.

14. Пара беру – лауазымды адамды заңды немесе заңсыз әрекеттер (әрекетсіздік) жасауға көндіруге, не берушінің пайдасына қандай да бір артықшылықтар ұсынуға, алуға, соның ішінде қызметі бойынша жалпы қамқорлығы немесе бетімен жіберушілігі үшін бағытталған қылмыс.

15. Мыналар параның нысанасы болуы мүмкін:

- заттар, ақша, соның ішінде: валюта, банктік чектер мен бағалы қағаздар, бағалы металдар мен тастардан жасалған бұйымдар, автомашиналар, тамақ өнімдері, бейнетехника, тұрмыстық аспаптар және басқа да тауарлар, пәтерлер, саяжайлар, қала сыртындағы үйлер, гараждар, жер учаскелері және басқа да жылжымайтын мүлік;

- пайдалар: емделу, жөндеу және құрылыс жұмыстары, санаторийлік және туристік жолдамалар, шетелге сапарлар, ойын-сауықтарды және басқа да шығыстарды өтеусіз немесе төмендетілген құны бойынша төлеу;

- параның жасырын нысаны – банктік қарызды қарызға немесе болмаған берешекті өтеу түрінде беру, төмендетілген бағамен сатып алынған тауарлар үшін төлеу, тауарларды жоғары бағамен сатып алу, парақорға, оның туыстарына, достарына жалақы төлей отырып, жалған еңбек шарттарын жасасу, жеңілдікті кредит алу, дәрістер, мақалалар мен кітаптар үшін гонорарларды негізсіз өсіру, казинодағы «кездейсоқ» ұтыс, берешекті есептен шығару, жалдау ақысын азайту, кредит бойынша пайыздық мөлшерлемелерді арттыру және т.б.

16. Шектеулерді, тыйымдарды және мүдделер қақтығысының алдын алу немесе оны реттеу туралы талаптарды, жұмысқа қабылдаушының (жұмыс берушінің) өкілін сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға көндіру

мақсатындағы жүгінулер туралы хабардар ету міндетін, сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мақсатында белгіленген өзге де міндеттерді сақтау маңызды.

Кейбір сөздерді, сөз тіркестері мен қимылдарды айналадағы адамдар пара беру туралы өтініш (ишара) ретінде қабылдауы мүмкін екенін атап өткен жөн.

Мұндай сөз тіркестеріне, мысалы, мыналар жатады:

- «Мәселені шешу қиын, бірақ болады»;
- «Рақметті нанға жаға алмайсың»;
- «Келісеміз»;
- «Бұдан да салмақты уәждер (аргументтер) керек»;
- «Параметрлерді талқылау қажет»;
- «Ал, не істейміз?» және т.б.

Ұйымдардың өкілдерімен және азаматтармен, әсіресе пайдасы лауазымды адамдардың шешімдері мен әрекеттеріне тәуелді адамдармен белгілі бір тақырыптарды талқылау да пара беру туралы өтініш ретінде қабылдануы мүмкін.

Мұндай тақырыптардың қатарына, мысалы, мыналар жатады:

- жалақы деңгейінің төмендігі және тиісті мұқтаждықтарды іске асыруға ақшалай қаражаттың жетіспеушілігі;
- қандай да бір мүлікті сатып алу, қандай да бір қызметті алу, туристік сапарға шығу ниеті;
- лауазымды адамның туыстарында жұмыстың болмауы;
- лауазымды адамның балаларының білім беру мекемелеріне түсу қажеттілігі және т.б.

Лауазымды адамнан шығатын белгілі бір ұсыныстар, әсіресе егер олар пайдасы өздерінің шешімдері мен әрекеттеріне тәуелді ұйымдардың өкілдері мен азаматтарға бағытталса, пара беру туралы өтініш ретінде қабылдануы мүмкін. Бұл тіпті мұндай ұсыныстар игі ниеттен туындаған және лауазымды адамның жеке пайдасына ешқандай қатысы болмаған жағдайда да мүмкін болады. Мұндай ұсыныстардың қатарына, мысалы, мыналар жатады:

- лауазымды адамға және (немесе) оның туыстарына жеңілдік беру туралы ұсыныс;
- анықталған бұзушылықтарды жою, мемлекеттік келісімшарт (шарт) шеңберінде жұмыстарды орындау, қажетті құжаттарды дайындау үшін нақты компанияның және (немесе) сарапшылардың қызметтерін пайдалану туралы ұсыныс;
- нақты қайырымдылық қорына ақша салу;
- нақты спорт командасына қолдау көрсету және т.б.

17. Сыбайлас жемқорлық бағытындағы және коммерциялық сатып алудың ықтимал жағдайлары, сондай-ақ мінез-құлық ережелері бойынша ұсынымдар.

Арандатушылықтар:

Қызмет алуға жүгінген азаматтар, бөлімшенің қызметін тексеруді жүзеге асыратын лауазымды адамдар тарапынан болуы мүмкін арандатушылықтарды болдырмау үшін:

- келушілер мен жеке заттар (киімдер, портфельдер, сөмкелер және т.б.) тұрған қызметтік үй-жайларды қараусыз қалдырмау;
- келуші кеткеннен кейін жұмыс орнынан немесе жеке заттардың арасынан қандай да бір бөгде заттар табылған жағдайда, ешқандай өз бетінше әрекет

жасамай, дереу басшылыққа баяндау қажет.

Пара бопсалау:

- өте сақ, сыпайы, жағынбай, пара және/немесе коммерциялық сатып алу нысанасын қабылдауға дайындық немесе одан үзілді-кесілді бас тарту ретінде түсінілуі мүмкін ойланбай айтылған сөздерге жол бермей өзіңізді ұстау;
- ұсынылған шарттарды (сомалардың мөлшерін, тауарлардың атауын және қызметтердің сипатын, параны беру мерзімдері мен тәсілдерін, коммерциялық сатып алудың нысанын, мәселелерді шешудің дәйектілігін) мұқият тыңдау және дәл есте сақтау;
- пара және/немесе коммерциялық сатып алу нысанасын беру уақыты мен орны туралы мәселені келесі әңгімеге қалдыруға тырысу және келесі кездесу үшін өзіңізге жақсы таныс орынды ұсыну;
- әңгімеде бастаманы өзіңізге алмау, көбірек «ақпарат қабылдауға жұмыс істеу», сұхбаттасушының «ішін босатуына», сізге мүмкіндігінше көп ақпарат беруіне жағдай жасау;
- пара беруге немесе коммерциялық сатып алуды жасауға келіскен жағдайда, мәселеңіздің шешілу кепілдіктері туралы сұрастыру;
- диктофоныңыз болған жағдайда, пара және/немесе коммерциялық сатып алу нысанасы туралы ұсынысты (жасырын) жазып алуға тырысу;
- бұл факт туралы жоғары тұрған басшылыққа қызметтік жазба түрінде баяндау;
- сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 Call-орталығына дайындалып жатқан қылмыс туралы жазбаша немесе ауызша хабарламамен жүгіну.

18.Мүдделер қақтығысы:

- мүдделер қақтығысының кез келген туындау ықтималдығына мұқият қарау;
- мүдделер қақтығысы туындауының кез келген ықтималдығына жол бермеу жөнінде шаралар қолдану;
- мүдделер қақтығысы туындағаны немесе оның туындау ықтималдығы туралы - бұл жөнінде өзіңізге мәлім болған бойда өзіңіздің тікелей бастығыңызды жазбаша нысанда хабардар ету;
- тікелей басшымен келісу бойынша туындаған мүдделер қақтығысын еңсеру (реттеу) жөнінде шаралар қолдану;
- мүдделер қақтығысының тарапы болып табылатын қызметкердің лауазымдық жағдайын, оны белгіленген тәртіппен қызметтік міндеттерін атқарудан шеттетуге және/немесе оның мүдделер қақтығысының туындауына себеп болған пайдадан бас тартуына дейін өзгерту;
- қызметтік мінез-құлық талаптарын сақтау және мүдделер қақтығыстарын реттеу жөніндегі комиссия құру.

Әрбір адам өз шешімін таңдауда ерікті. Бірақ ерікті тұлға ретінде ол қылмыс үшін жаза қолданылуға тиіс екенін түсінбей тұра алмайды.

3-тарау. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы тұру туралы шешім қабылдаған жағдайдағы сіздің әрекеттеріңіз

19. Өз қалауыңыз бойынша сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға немесе 1424 Call-орталығына ауызша немесе жазбаша өтінішпен жүгіне аласыз.

20. Сыбайлас жемқорлық сипатындағы құқық бұзушылық туралы хабарлаудың бір нысаны жасырын (анонимді) өтініш болып табылады. Бұл жағдайда өтініш беруші өтініштің жасырын болуына байланысты жауап алуға үміттене алмайтынына және қылмыс туралы жасырын өтініштің өзі қылмыстық іс қозғау үшін себеп бола алмайтынына қарамастан, мұндай өтініште дайындалып жатқан немесе жасалған қылмыстық құқық бұзушылықтар туралы мәліметтер қамтылған жағдайлар бұған қосылмайды.

21. Пара бопсаланған жағдайда сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жүгінуіңіз және сізден пара немесе коммерциялық сатып алу нысанасы бопсаланғаны фактісі туралы өтініш жазуыңыз қажет.

22. Кәсіпорын қызметкерлеріне арналған Сыбайлас жемқорлыққа және коммерциялық сатып алуға қарсы іс-қимыл жөніндегі нұсқаулық (өтініште мыналар көрсетіледі):

- лауазымды адамдардың қайсысы (тегі, аты, әкесінің аты (болған жағдайда), лауазымы, мекеменің атауы) сізден пара бопсалап жатыр немесе коммерциялық құрылымдардың қай өкілі сізді сатып алуды (подкуп) жасауға итермелеп отыр;
- бопсаланып жатқан параның (сатып алудың) сомасы мен сипаты қандай;
- нақты қандай әрекеттері (немесе әрекетсіздігі) үшін сізден пара бопсаланып жатыр немесе коммерциялық сатып алу жасалып жатыр;
- тікелей пара беру немесе коммерциялық сатып алу қай уақытта, қай жерде және қандай тәсілмен жүзеге асырылуға тиіс.

4-тарау. Сыбайлас жемқорлық сипатындағы жағдай кезіндегі қызметкерлердің әрекет ету алгоритмі

23. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл жөніндегі уәкілетті органға жүгінумен қатар, қызметкерлер осы нұсқаулыққа сәйкес басшылықты хабардар ету жөнінде шаралар қолдануға тиіс.

Кәсіпорынның бекітілген штатының құрылымына сәйкес Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметі сыбайлас жемқорлық қылмыстары және сыбайлас жемқорлық сипатындағы белгілері бар жағдайлар анықталған және/немесе оларға тап болған жағдайларда барлық қызметкерлердің әрекет етуінің мынадай алгоритмін әзірледі: құрылымдық бөлімшелердің басшылары мен олардың бағыныстылары бұл туралы тікелей басшыға және Сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс-қызметіне хабарлауға тиіс.

Бұл ретте қызметкерлер мүмкіндігіне қарай өз тұжырымдары бойынша дәлелдемелік базаны (куәгерлер, құжаттар, хат-хабарлар, материалдар және т.б.) ұсынады және оны уәкілетті органға да, алгоритмге сәйкес жоғары тұрған басшылыққа да береді.

5-тарау. Бағыныстылардың сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтары үшін басшылардың жауаптылығы

24. Сыбайлас жемқорлықтың алдын алуға бағытталған шараларды күшейту мақсатында өздерінің функционалдық міндеттерін атқару кезінде бағыныстылары сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық сатып алу және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар жасаған және олардың кінәсі сотта дәлелденген басшылардың дербес жауаптылығын көздейтін норма қарастырылған.

Кәсіпорын қызметкері өзінің функционалдық міндеттерін атқару кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасау фактілері бойынша қылмыстық қудалау орбитасына тартылған жағдайда, бұл қызметкер Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес өзінің лауазымдық міндеттерін атқарудан шеттетіледі. Басшының отставкаға өтініш беретін мерзімі 10 күнтізбелік күнді құрайды.

25. Тәртіптік жауаптылық: ескерту, сөгіс, қатаң сөгіс беруді, Еңбек кодексінде көзделген негіздер бойынша жұмыс берушінің бастамасымен еңбек шартын бұзуды көздейді.

Басшы өзінің тікелей бағыныстысына қатысты соттың заңды күшіне енген айыптау үкімі болған не қылмыстық істі ақтамайтын негіздер бойынша (рақымшылық, белсенді өкіну, тараптардың татуласуы және т.б.) тоқтату туралы шешім қабылданған жағдайда жұмыстан босату туралы өтініш беруге тиіс.

Жұмыстан босату туралы өтініш басшыны лауазымға тағайындаған жауапты тұлғаға беріледі. Жұмыстан босату туралы шешім қабылдау және тәртіптік жаза қолдану басшыны осы лауазымға тағайындаған тұлғаның құзыреті (прерогативасы) болып табылады.

26. Кәсіпорын басшылығына тікелей бағыныстылар:

- Кәсіпорын басшысы үшін – орынбасарлары;
- басшының орынбасары үшін – құрылымдық бөлімшелердің басшылары, меңгерушілері және қызметкерлері;
- құрылымдық бөлімшелердің басшылары мен меңгерушілері үшін – барлық бөлімдердің қызметкерлері болып табылады.

27. Тікелей бағынысты адам сыбайлас жемқорлық сипатындағы құқық бұзушылық жасаған кезде, басшы осы лауазымға тағайындалған күннен бастап 3 ай өткеннен кейін жауапты болатынын ескеру қажет.

28. Бұл ретте, жоғарыда көрсетілген жауаптылық «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» Қазақстан Республикасы Заңының 24-бабына сәйкес тікелей бағынысты адамы жасаған сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы өз бетінше хабарлаған басшылыққа таралмайды.

29. Кәсіпорын қызметкері өзінің функционалдық міндеттерін атқару кезінде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық, коммерциялық сатып алу және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтар фактісі туралы хабарлаған немесе Кәсіпорын қызметкерлерінің өздерінің функционалдық міндеттерін атқаруы кезінде сыбайлас жемқорлыққа, коммерциялық сатып алуға және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға қарсы іс-қимылға өзге де түрде жәрдемдесетін қызметкер мемлекеттің қорғауында болады және Қазақстан Республикасының Үкіметі белгілеген тәртіппен көтермеленеді.

30. Бұл ереже сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық фактісі туралы көрінеу жалған ақпарат хабарлаған адамдарға таралмайды, олар заңға сәйкес жауаптылыққа тартылуға тиіс.

Кәсіпорын қызметкерлері өзінің функционалдық міндеттерін атқару кезінде сыбайлас жемқорлыққа, коммерциялық сатып алуға және өзге де қылмыстық құқық бұзушылықтарға қарсы іс-қимылға жәрдемдесетін қызметкер туралы ақпарат мемлекеттік құпия болып табылады және заңда белгіленген тәртіппен ұсынылады. Аталған ақпаратты жария ету заңда белгіленген жауаптылыққа әкеп соғады.